

CONCEPT

Doarpsfisy Earnewâld 2010 - 2020

'In fin mear as een bears'

Earnewâld. Okt. 2010

Voorwoord

Naar aanleiding van de plannen voor een nieuw bestemmingsplan in het jaar 2011 kwam er begin 2009 van de gemeente het voorstel om een dorpsvisie en een recreatievisie op te stellen.

Een dorpsvisie geeft aan wat het dorp de komende 10 jaar wil bereiken. Niet alleen op het terrein van infrastructuur, maar ook de sociaal culturele zaken krijgen daarin een plek. De vereniging van dorpsbelang is de geëigende organisatie om een dorpsvisieproces op te starten.

Voor de ontwikkeling van de dorpsvisie werd contact gelegd met KEARN. In de persoon van Luc Tuinstra zegden zij hun medewerking toe.

Om praktische redenen is de ontwikkeling van de dorpsvisie wat naar achteren geschoven, om zodoende meer tijd en energie te hebben voor een duidelijk traject rondom de recreatievisie. Beide zaken gingen door elkaar heen lopen, wat ongewenst was.

Wij geven de lezers via dit rapport een beeld van de plannen die in Earnewâld leven. Met dit beleidsplan verwachten wij, in samenwerking met de dorpsgenoten en andere partners, het dorp zodanig te verfraaien en te (re)organiseren dat met recht kan worden gesproken over de 'Parel van Tytsjerksteradiel'.

Bestuur Dorpsbelang Earnewâld
Oktober 2010

1. Inhoudsopgave

- 2. Algemeen
 - 2.1 Aanleiding en doel van de visie
 - 2.2. Werkwijze van opstellen van de visie
 - 2.3 Start van het proces
 - 2.4 Hoe is de visie opgebouwd
- 3. Algemene dorpsvisie

- 4. Beschrijving per thema
 - 4.1 Vervoer algemeen
 - 4.1.1 Vervoer specifiek

 - 4.2 Verkeersveiligheid algemeen
 - 4.2.1 Verkeersveiligheid specifiek

 - 4.3 Groenvoorziening algemeen
 - 4.3.1 Groenvoorziening specifiek

 - 4.4 Wonen algemeen
 - 4.4.1 Wonen Specifiek

 - 4.5 Voorzieningen Algemeen
 - 4.5.1 Voorzieningen specifiek

 - 4.6 Sport en recreatie algemeen
 - 4.6.1 Sport en recreatie specifiek

 - 4.7 Ouderen algemeen
 - 4.7.1 Ouderen specifiek

 - 4.8 Jongeren Algemeen
 - 4.8.1 jongeren specifiek

 - 4.9 Mienskipsin Algemeen
 - 4.9.1 Mienskipsin specifiek
- 5. Plannen en prioritering

- 6. Hoe nu verder
 - 6.1 Tijdschema
 - 6.2 Werkwijze
 - 6.3 Organisatie
 - 6.4 Gemeente

Bijlagen: Verslag dorpsavond 15 januari 2009

2. Algemeen

2.1 Aanleiding en doel van de visie.

De gemeente stelt er prijs op dat alle dorpen een eigen dorpsvisie opstellen. Niet alleen voor het dorp zelf geeft dat duidelijkheid en richting, ook de gemeente kan haar beleidsvoornemens daaraan toetsen met het oog op de ontwikkeling van het nieuwe bestemmingsplan 2011.

Een goede dorpsvisie is een plan, opgesteld dóór en vóór het dorp. Het behandelt alle aspecten die van belang zijn voor het dorp, van infrastructuur tot zaken die te maken hebben met het samenleven in het dorp, de onderlinge samenhang. Het kan verder dienst doen als (sociale) dorpsagenda waarin een groot aantal wensen en verlangens van de bewoners zijn opgenomen.

2.2 Werkwijze van opstellen van de visie tot nu toe

Begin 2009 is door dorpsbelang van Earnewâld het besluit genomen om te starten met het proces om te komen tot een eigen dorpsvisie. De dorpsvisie en de recreatievisie voor het dorp hebben veel raakvlakken. Er is daarom eerst besloten om het proces voor de recreatievisie voorrang te geven. Het zou de duidelijkheid rondom beide processen (recreatievisie en dorpsvisie) ten goed moeten komen. Normaal is de procedure bij het opstellen dorpsvisie dat het onderdeel recreatie deel uitmaakt van de dorpsvisie. In Earnewâld is om praktische redenen gekozen de recreatie visie apart te bekijken en als eerste aan te pakken. Die keus bracht wel onduidelijkheid met zich mee.

2.3 Start proces

Tussen (leden van) dorpsbelang en KEaRN zijn een aantal besprekingen geweest om duidelijk te krijgen wát er gedaan moest worden en wie dat zou moeten doen. Om het een plan van en voor het dorp te laten worden is het van belang dat zoveel mogelijk inwoners daaraan een bijdrage kunnen leveren.

Enquête

Er is daarom gekozen voor een Huis- aan Huis enquête.

De vragenlijst is in goed overleg tussen KEaRN en het bestuur van dorpsbelang opgesteld en is de enquête huis-aan-huis rondgebracht.

Het aantal enquête formulieren dat ingevuld terug kwam was 56%.

Er is door de inwoners goed gebruik gemaakt van de mogelijkheid om opmerkingen te maken.

Persoonlijke gesprekken

Door KEaRN zijn tegelijkertijd een aantal persoonlijke gesprekken gevoerd met diverse inwoners. Het doel hiervan is om betere inzicht te krijgen in het DNA van dit bijzondere dorp. Die informatie is meegenomen binnen de vraagstelling van de enquête.

Tijdens een speciale vergadering is een korte samenvatting van het onderzoek gepresenteerd aan de bevolking van Earnewâld.

Brainstormavonden

Vervolgens zijn er twee brainstormavonden de zogenaamde keukentafel gesprekken georganiseerd waar belangstellenden nog eens konden reageren op de diverse thema's die in de enquête aan de orde waren gesteld.

Door ongeveer 20 inwoners is hieraan deelgenomen, de resultaten van die avonden zijn ook verwerkt in dit plan.

De resultaten en ideeën van de inwoners van "*plak en knipavond*" gehouden op 15 januari 2009' zijn in deze visie opgenomen.

2.4 Hoe is de visie opgebouwd

In hoofdstuk 2 is beschreven hoe dit rapport tot stand is gekomen. Hoofdstuk 3 geeft een korte visie/karakteristiek van het dorp weer.

In Hoofdstuk 4 een inventarisatie van de ontwikkelingen/problemen en wenselijke oplossingen per thema.

Hoofdstuk 5 bevat een opsomming van activiteiten gerangschikt naar soort en prioriteit. Hoofdstuk 6 beschrijft de werkwijze die het bestuur van dorpsbelang voor ogen heeft. Als bijlage is een overzicht opgenomen van de uitkomsten van de dorpsavond, gehouden op 15 januari 2009.

3. Algemene dorpsvisie

Histoarysk

Op de sânhichten yn it fean fan it hjoeddeiske doarp Earnewâld festigen harren de earste permaninte bewenners om-ende-by 1000 jier werom.

Ieuwenlang libben de minsken fan wat de omlizzende feangrûnen te bieden hienen: turf, jacht, fiskerij en feeteelt.

Nei it jier 1750 feroare de turfwinning foar eigen gebrûk yn grutte yndustry en ûntstienen grutte petgatgebieten en feanplassen.

De minsken fertsjinnen harren deistich brea mei fiskjen, jeien, reidsnijen of wienen

frachtskipper.

De rekreaasje en natuerbelibbing kamen ûngefear 100 jier ferlyn op gong.

Der waarden tsientallen simmerhúskes yn it gebiet boud.

Fan de jierren 50 ôf naam de wetterrekreaasje en wettersport enoarm ta en dit waard in ynkomenboarne foar de befolking fan Earnewâld.

Earnewâld leit no sûnt 2006 yn it Nasjonale Park 'De Alde Feanen' en yn de direkte omjouwing wurdt it omringe troch in bungalowpark, campings en jachthavens.

It toerisme wurdt hieltiten in gruttere ynkomenboarne foar it doarp.

De beroppen fan reidsnijer, fisker, frachtskipper en boer wurde noch hieltiten útoefene, al is it wol op hieltyd lytsere skaal.

No, hjoeddeisk

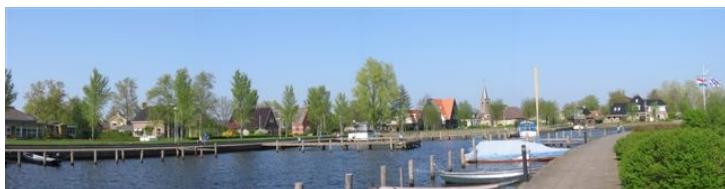
It doarp Earnewâld hat 405 ynwenners, (1 aug. 2010) dy't as ynwenner fan it doarp Earnewâld by de gemeente Tytsjerksteradiel as sa danich ynskreaun stean.

Het doarp telt 173 wenningen. (wêrfan hier 30 en keap 143). It hat in unike skoalle en in soad ynwenners dy't as frijwilligers oan de slach gean as der wat te dwaan is yn it doarp. Earnewâld is in aktyf doarp yn de simmer, mar ek yn de wintertiid as der iis leit.

Earnewâld is de pearle fan Tytsjerksteradiel. Earnewâld is in lytse aktive doarpsmienskip dêr't de measte minsken elkoar kenne.

De kracht fan it doarp is de ûndernimmingsin en het *mei-inoar oparbeidzjen wêr it kin*.

Foarbylden hjirfan binne:

1. De unike gearwurkingsskoalle, de Master Frankeskoalle.

Alle bern út it doarp geane nei ien skoalle. Sawol de foarstanders fan it lepenbier ûnderwiis as de foarstanders fan it Protestantyske Kristlik ûnderwiis.

Yn Earnewâld wie de gearwurkingsskoalle yn 1989 in feit, tige útsûnderlik yn Nederlân.

De skoalle biedt ûnderdak oan in pjutteboartersplak.

2. It ferieningslibben; bygelyks toanielferiening, iisklup, sylferiening, VVV, doarpsbelang, frouljusferiening, de âlderensoos, de soos foar jongeren efter de tsjerke, wyklikse gymnastyk foar âlderen, begraffenisferiening en de 55+ jûnen wurde jierliks organisearre.

3. De frijwilligers fan Earnewâld Promoting dy't belutsen binne by de organisaasje fan de eveneminten foar ynwenners en foar rekreanten yn Earnewâld.

4. Al fan it jier 1926 ôf wurde der wedstriden foar skûtsjes organisearre. Earnewâld wie it earste doarp dat sels in skûtsje spesjaal foar de wedstriden kocht hat, wat syn neifolging krige en laat hat ta de oprjochting fan de SKS (Sintrale Kommisje Skûtsjesilen) Earnewâld kin as lyts doarp troch de ynset fan in bulte frijwilligers en sponsers it skûtsje yn de feart hâlde.

5. De musea yn ús doarp kinne bestean troch de ynset fan in soad frijwilligers en sa bliuwt de skiednis foar it neigeslacht bewarre.

6. Der binne twa tsjerken dy't beide oansluten binne by de PKN (Protestantse Kerk Nederland) mar ôfsûnderlik fan elkoar tsjinsten organisearje yn de simmer en yn de wintermoannen mienskiplike tsjinsten fersoargje.

7. De reedriderstochten kinne mooglik makke wurde troch de meiwurking/help fan in protte frijwilligers en soargje der foar dat it doarp ek yn de wintertiid in soad minsken lûkt.

8. It âld papier wurdt frijwillich ophelle troch de ynwenners.

9. De Luzefeier is de doarpskrante dy't 6x yn 't jier útkomt.

De 405 ynwenners fan it doarp wolle dizze saken foar de takomst behâlde mei respekt foar tradysje en fierder fersterkje.

In fin mear as in bears

Dúdlik wurdt wol dat Earnewâld net op elts mêd in sljochtweihinne doarp is, op guon ûnderdielen fan it doarpslibben hat Earnewâld 'in fin mear as in bears', it is in ûndernimmend doarp mei ynwenners dy't ek ûndernimmend binne en foar harren sels opkomme doare (as der byg. iis leit, dan wurdt der yn in koart tiidsbestek hiel wat op priemmen set).

It Earnewâldster skûtsje sylt noch altiten mei yn de SKS skûtsjefloat. Der binne ferskate musea en der is noch in ryk ferieningslibben, byg. de iisklup is nei hûndert jier bestien te hawwen, ûnderskieden mei in Keninklike earepenning. Sadwaande dogge hast alle Earnewâldsters wol mei oan it frijwilligerswurk yn it doarp.

As it der écht op oankomt, sil Earnewâld wêze wat it eins altyd west hat en is: Earnewâld; it moaiste plakje op 'e wrâld.

4. Beschrijving per thema

4.1 Vervoer algemeen

Ferfier

De noard - súd ferbining, dat is de ferbining dy't de twa dielen fan it doarp mei-inoar ferbynt oer it wetter It Wiid, is tige wichtich.

In goede ferbining moat foar elts tagonklik wêze op alle oeren fan de dei, dit soe ideaal wêze. Yn alle gefallen soe it fergees wêze moatte.

As der mear ûntjouwings en bedriuwaktiviteiten yn de takomst plakfine by de dei-rekreaasje, is in goede ferbining needsaaklik.

Iepenbier ferfier

Der is gjin iepenbier ferfier yn Earnewâld. Der is wol in foarm fan iepenbier ferfier; de saneamde belbus.

It gebrûk meitsjen fan dizze belbus is omslachtich en jout betizing.

In echt probleem is it net, want de measte minsken fine sels in eigen oplossing.

De bushalte foar it iepenbier ferfier is by Sigerswâld oan de Wâldwei.

In goede busferbining tusken Ljouwert en Drachten op in ôfstân fan 5km.

Dizze halte oan de Wâldwei is in foarsjenning dy't perfoarst yn stân hâlden wurde moat.

Om de ôfstân tusken it doarp en de bushalte te bekoartsjen mei twa km, soe der in nij paad by de sânwinning del troch it lân komme moatte.

Parkearen.

It parkearen yn ús doarp leveret in pear kear yn it jier swierrichheden op. By bysûndere eveneminten byg. Skûtsjesilen of in iistocht moat it ferkear regele wurde.

Der hoege eins gjin drastyske maatregels nommen te wurden dy't skea opleverje foar de natuer. Der moatte wol foldwaande parkeargelegenheden bliuwe yn ús doarp. Wat der no (2010) is moat bliuwe.

4.1.1 Vervoer specifiek

Huidige situatie:	Probleem:	Oplossingen/actiepunten
Geen openbaar vervoer Belbus kan gebeld worden	Weinig mogelijkheden om ergens te komen, Onaantrekkelijk vestigingsdorp hierdoor.	<ul style="list-style-type: none">• Verbeteren openbaar vervoerverbinding.• Carpoolen.• Belbus moet van te voren besteld worden.
Parkeren voldoende mogelijkheden.	Bij grote evenementen is er te weinig parkeergelegenheid in en rond het dorp. Auto's staan op de weg geparkeerd. Er moeten voldoende parkeerplaatsen blijven. Huidige parkeerterrein onoverzichtelijk. Bij de trailerhelling soms	<ul style="list-style-type: none">• In kaart brengen van problematiek huidig parkeren en voor grote evenementen tijdelijk extra parkeerruimte dichtbij dorp realiseren.• Bottleneck parkeren Wiidswai oplossen• Markering op parkeerterrein

	gevaarlijke situaties.	aanbrengen. <ul style="list-style-type: none"> • Nog een trailerhelling realiseren bij dagrecreatie.
Pont tussen Buitenplaats en het dorp is een veelgebruikt vervoermiddel tussen Noord en Zuid	Pont vaart (traag) op onregelmatige tijden en heeft overdag pauzes op momenten die onhandig zijn voor gasten. In de zomer vaart de pont na 23.00 uur niet meer.	<ul style="list-style-type: none"> • De verbinding tussen Noord en Zuid moet vast worden. Dat betekent : een nieuwe pont met twee motoren die daardoor sneller kan varen, geen pauzes overdag. • Onderzoek naar vaste verbinding d.m.v een tunnel onder It Wiid • Onderzoek naar handmatige zelfbedieningspont naast de bestaande pont op basis toekomstige pier. • De pont moet overdag altijd varen.

4.2 Verkeersveiligheid Algemeen

Ferkearsfeilichheid

De ferkearsfeilichheid soarget yn ús doarp net foar problemen. Yn it doarp is de tasiene snelheid 30km yn it oere. De measte hurriders wenje yn it doarp sels.

As it drok is yn Earnewâld, passe de minsken harren automatysk oan.

De trailerhelling oan de Feantersdyk soarget simmers wol betiden foar oerlêst en ûntsteane der gefaarlike sitewaasjes.

Dit bart as it parkearterrein by de trailerhelling fol is en de minsken sykje om alternativen.

Der wurdt ticht oan de dyk parkeard en dit soarget foar hinder op it fytspaad.

Mooglik kin in twadde trailerhelling by de deirekreaasje in oplossing jaan foar dit probleem.

De nije trijesprong foar it doarp rjochting bungalowpark en camping wurdt troch in protte minsken net as feilich ûnderfûn.

De diken om Earnewâld hinne, De Earnewarre, Ds.v.d. Veenwei kinne gefaarlik wêze en it terrein foar bar It Jagershuis freegje dringend om ûnderhâld.

Routing

De “bebording”/ de paadwizers by de yngongen fan it doarp binne rommelich en jouwe betizing foar besikers en toeristen.

It is betiden net dúdlik : Hoe komme jo wêr’t jo wêze moatte

4.2.1 Verkeersveiligheid specifiek

Huidige situatie:	Probleem:	Oplossingen/actiepunten
Nieuwe driewegsplitsing Feantersdyk/ Koaidyk	Is onoverzichtelijk en daardoor gevaarlijk. Is een	<ul style="list-style-type: none"> • Aanleg rotonde. Is voor verkeer van alle drie

	halve maatregel om verkeer langzamer te laten rijden. Kan met gemak met 80 km 'genomen' worden. Gevaarlijke kuilen naast asfalt. De weg is glad.	kanten het meest logisch en veilig.
Koaidyk heeft geen wandelpad Geen volledig fietspad langs de Koaidyk. Brug naar bungalowpark is in de zomer altijd open	Veel voetgangers kiezen de Koaidyk om naar het dorp te komen als de brug open is en de pont niet meer vaart. Met name in de avonduren is dat het geval. Door het ontbreken van een voetpad is dit gevaarlijk. Kinderen fietsen naar school Drachten / Earnewâld	<ul style="list-style-type: none"> • Aanleg van een voetpad langs de Koaidyk. Vanaf de MSK, als het andere pad (zie hieronder) ook wordt aangelegd. • Aanleg fietspad Koaidyk
Bebording voor het dorp is onoverzichtelijk en veel.	Niet te lezen voor passant	<ul style="list-style-type: none"> • In overleg met betrokken partijen • Grote plattegrond voor het dorp met alle vermeldingen.
Fietspad Feantersdyk is ook in gebruik als voetpad.	Twee verkeerstromen die elkaar niet verdragen. Gevaar en onrust voor voetgangers op het fietspad. Druk autoverkeer naar camping, bungalowpark en bezoekerscentrum.	<ul style="list-style-type: none"> • Fietzers en voetgangers scheiden. • Aanleg van een nieuw wandelpad over de Stripe. Ingang tegenover gemaal en de uitgang voorbij Skûtsjemuseum. Brugje aanleggen tegenover toegangspad Fryske Gea wandelroute.
Wiidswei is een centrale aan-en afvoerstraat van het dorp.	Slecht onderhouden weg met veel gaten in wegdek. Ook ontbreken voetpaden cq trottoirs.	<ul style="list-style-type: none"> • Veiliger maken voor wandelaars en schoolgaande kinderen. • Herstel van wegprofiel of aanpassen aan huidige wensen (wordt vernieuwd na realisatie van het nieuwe wetterfront)
Plein voor het Jagershuis is dringend aan een opknappbeurt toe. Nieuwe bestrating en beplanting.	Is in slechte staat	<ul style="list-style-type: none"> • opknappen
Ds. Van Veenweg/ Earnewarre in slechte staat	Kuilen in de weg	<ul style="list-style-type: none"> • opknappen

4.3. Groenvoorziening Algemeen

Grienfoarsjenning

De grienfoarsjenning kin wol besjen lije. Goed ûnderhâld is wol nedich, meane, knotte en snoeie. It sicht op it doarp moat net oantaast wurde.

4.3.1 Groenvoorziening specifiek

Huidige situatie:	Probleem:	Oplossingen/actiepunten
Earnewâld ligt in het groen. Onderhoud is daarom van belang. Er is sprake van zwerfvuil en slecht onderhoud op bepaalde plekken (pizelplak)	Verrommeling van het aanzicht van het dorp.	<ul style="list-style-type: none">Beter en regelmatig onderhoud. Jaarlijks zwerfvuil ophalenJaarlijks een “himmeldei” organiserenGlasbakken ondergrondsRand van het dorp qua groen upgraden.

4.4. Wonen en werken. Algemeen

Wenje

Der wurdt en der is te min boud wurden yn de lêste jierren nei 1994.

Sil Earnewâld syn besteansrjocht en foarsjennings byg. in skoalle ynstân hâlde wolle, dan moatte der op'e tiid nije hûzen boud wurde op in beheinde skaal.

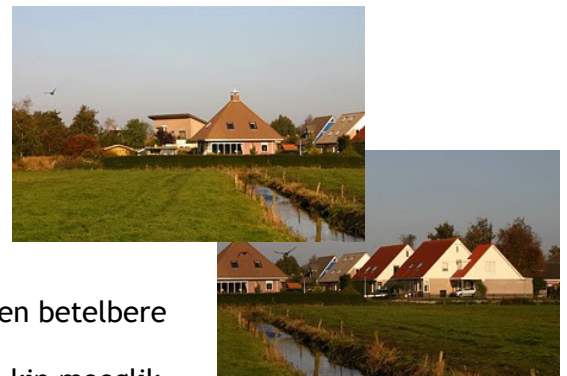
Der is ferlet fan mear minsken yn it doarp en de jongerein fynt net maklik wenrûmte yn it eigen doarp. De taseine wenten op it eardere boubedriuw Bruinsma steane der ek noch net.

In beheinde groei fan it doarp kin realisearre wurde yn de takomst troch:

nije betelbere wenten mei in ekstra wenlaach op it Eilânsgrien del te setten en trochlûken fan it Mindertsfean yn westlike rjochting en foar it nije bestimmingsplan moat de bestimming ek op tiid wizige wurde nei agrarysk gebiet ny it Noarden ta foar de nije yn(b)wreiding.

Bygelyks in plan fan wenjen oan it wetter mei wenskippen en betelbere wenten.

De wâlkant oan It Wiid yn de omjouwing fan it tankstasjon, kin mooglik herstrukturearre wurde en opnij ynfold wurde oan de doarpskant foar de âlderein mei útsicht oer it wetter. In mienskiplike romte dy't foar meardere doelen brûkt wurde kin.

Rekreaasjewenten

Dizze wenten foar rekreaasje moatte eins allinne stean op it bungalowpark en op de camping.

Yn it doarp sels wurde inkele hûzen as simmerferbliuw brûkt. De leechstân by it winter docht ôfbrek oan de leefberens yn it doarp.

Goed tasicht en hanthaving op de wenbestimming soe in goede saak wêze.

4.4.1 Wenje en wurkje spesifyk

Het doarp wol (mei) stadichoan útwreidzje. As earste troch saneamde ynwreiding yn it doarp sels en as der gjin romte is yn it doarp, mei it doarp útwreide wurde.

Wichtich is it om de foarsjennings yn it doarp yn stân te hâlden.

Nije wenningen soene bestimd wurde moatte foar de eigen ynwenners of oan minsken dy't in ekonomyske- of famyljebining mei it doarp hawwe.

Der is in ferlet fan starterswenningen en oan bouerreinen.

Huidige situatie:	Probleem:	Oplossingen/actiepunten
<ul style="list-style-type: none"> • Aantrekkelijk woonklimaat met te weinig mogelijkheden om te bouwen. • Industrierrein aanwezig met een verscheidenheid aan bedrijven die een relatie met het water(sport) hebben. 	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzieningen (school, maatschappelijk leven) komen door te weinig aanwas onder druk te staan. Draagkracht voor voorzieningen neemt daardoor af. • Er is voor uitbreiding en of het verplaatsen van bedrijven geen plek of ruimte 	<ul style="list-style-type: none"> • Bouwen voor starters • Mogelijkheden voor inbreiden onderzoeken • De oudste bejaardenwoningen afbreken en daarvoor (tweelaags) nieuwbouw plegen. • Bouwen op maat en met respect voor dorpsgezicht • Mogelijkheden voor woonschepen optimaliseren • Seniorenappartementen (Wiidswei 1a, 3a,5) zicht op het water. • Seniorenappartementen op buitenkant dorp met zicht op straat en natuur • Nieuwe plan door trekken van de straat Mindertsfean aan het water aanleggen met ruimte voor woonschepen, starterswoningen en ruimte voor vrije sector. • Mogelijkheden creëren voor vestiging van aan recreatie en aan watersport gerelateerde kleinschalige bedrijvigheid
Recreatie woningen in het dorp.	Huizen worden meestal een korte tijd in de zomer bewoond. De voorzieningen in het dorp hebben niets aan deze leegstand.	<ul style="list-style-type: none"> • Regels voor inschrijving bij gemeente in het dorp. Toezicht gemeente.

4.5 Voorzieningen Algemeen

Foarsjennings

Earnewâld hat as lyts doarp mei goed fjouwerhûndert ynwenners in grut ferskaat oan foarsjennings. In trijetalige gearwurkingsskoalle foar alle bern út it doarp foarmet it libbene hert fan it doarp. Fierder komt der in bibliobus, is der in moaie teaterseal op It Wiid, twa tsjerken yn it doarp, winkels û.o. in supermerk. Horekagelegenheden en in hotel. Berne-opfang is der noch net foldwaande en dêr is wol slim ferlet. (Opfang nei skoaltiid)

Der is gjin goede lokaasje foar dizze opfang, ek de âlderein hat net in goed en fêst plak foar harren soos. Mooglik kin in al besteand gebou hjirfoar brûkt wurde.

Begraafplak

Der wurdt grute yn it doarp dat it begraafplak om de tsjerke hinne fol wêze soe. It liket in slach ta te fallen. It hat ek te krijen dat it kremearjen ek hieltyd mear plak fynt. De tsjerkfâdij giet hjir oer.

4.5.1 Voorzieningen specifiek

Huidige situatie:	Probleem:	Oplossingen/actiepunten
Aantal (sociaal culturele) voorzieningen zijn aanwezig, maar aantal ook niet. Er is geen buitenschoolse /kinderopvang voorziening	Door de omvang van het dorp en de draagkracht is het de vraag of alle voorzieningen in stand kunnen worden gehouden. Van belang voor de leefbaarheid is , dat er voorzieningen van algemeen belang blijven.	<ul style="list-style-type: none"> • Ruimte zoeken voor BSO, TSO en Kinderopvang • Vaste plek voor ouderensoos • Onderzoek doen naar haalbaarheid van Multifunctioneel Centrum (MFC)
Begraafplaats	Huidige begraafplaats raakt vol. Gevaar dreigt dat Earnewâldsters niet meer in eigen dorp begraven kunnen worden.	<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek doen naar uitbreiding huidige begraafplaats i.s.m. begrafenisvereniging en gemeente. • Tendens is dat crematie toeneemt.

4.6 Sport en recreatie Algemeen

Sport en rekreaasje

Yn de omlizzende doarpen is in goede mooglikheid om te sporten. Swimme, reedride en sile binne sporten dy't mooglik binne yn Earnewâld en goed passe yn de omjouwing. It moaiste soe wêze dat Earnewâld oer

it wetter allinne foar wettersport en rekreaasjeart tagonklik wêze soe (Dus krekt as earne oars yn ús provinsje in skieding tusken de berops- en rekreaasjeart). Yn in wettersportplak as Earnewâld, moatte de bern sa gau as mooglik it swimmen leare as sport en foar harren eigen feilichheid. By't simmer wurdt der strjitfolleybal organisearre en Earnewâld Promoting organisearret festiviteiten foar fakânsjegongers en ynwenners fan Earnewâld.

4.6.1 Sport en recreatie Specifiek

Huidige situatie:	Probleem:	Oplossingen/actiepunten
Zomers veel watersportmogelijkheden voor iedereen (bewoners en gasten). 's Winters voor alle overdekte sporten naar andere dorpen.	Zomers éézijdige mogelijkheden op en rond het water. Op de wal weinig speelmogelijkheden voor kinderen en jonge jeugd	<ul style="list-style-type: none"> • Klimwand voor de jeugd. • Speelboot in stand houden en upgraden. • Voeltbalveldje aanleggen. • Tafeltennistafel buiten opstellen • Wandelpad langs parkeerterrein H. Pr. Hof opknappen • Wandelpad tussen Smidspaed en Wiidswei, mogelijkheid rondje lopen • Ringvaart ontsluiten voor kleine bootjes
Beroepsvervoer grote vrachtschepen over de vaarweg naar Drachten dwars door het Nationale Park de Alde Feanen.	Door de steeds grotere schepen ontstaan er levensgevaarlijke situaties in en bij het kanaal. De recreatievaart kruist de beroepsvaart daar. In de winter kan er geen schaatsmarathon georganiseerd worden als vaarverbod niet gehandhaafd blijft.	<ul style="list-style-type: none"> • Verbieden van beroepsvaart groter dan 85 meter • Onderzoek doen naar alternatieve route voor beroepsvaart richting Drachten • Onderzoek naar mogelijk verplaatsen van bedrijven uit Drachten aan vb. PMkanaal • Scheiden van beroepsvaart en watersport. • Strengere regels m.b.t. vaarverbod handhaven bij ijsvloer

4.7 Ouderen Algemeen

Alderein

Der binne in protte minsken dy't allinne wenje en iensum binne.

Foar harren is der net folle te dwaan. Der is in bejaardesoos dêr't tankber gebrûk fan makke wurdt. Spitigernôch ûntbrekt it hjir ek hjir oan in goede lokaasje dy't goed tagonklik is.

Thúsoarch en dei-opfang yn Berchhiem yn Burgum kin in berop op dien wurde, sadat men noch langer thús yn eigen doarp wenje bliuwe kin.

4.7.1 Ouderen Specifiek

Huidige situatie:	Probleem:	Oplossingen/actiepunten
Ouderen (60+) willen graag in het dorp blijven wonen en recreëren.	Door de geringe omvang van de groep zijn er weinig voorzieningen voor hen in stand te houden. Ook de vervoersproblematiek speelt hierbij een rol	<ul style="list-style-type: none"> • Structureel ruimte (financieel en organisatorisch) regelen van de ouderensoos • Autopool organiseren: 1 x per week Drachten en 1 x Burgum • Wandelgebied veilig maken ook voor rollator (Bijv. langs Ringvaart - P.Miedemaweg) • Meer bankjes voor ouderen. Bijv. bij Otterbeeld

4.8. Jongeren Algemeen

Jongerein

It hâlden en dragen fan de jongerein wurdt net as in probleem sjoen yn Earnewâld

Achter it tsjerke wurdt ienkear yn 'e moanne in soos organisearre foar de jongerein.

De jongerein geane nei de gruttere doarpen yn de omjouwing foar sport en fuortset ûnderwiis.

De jongerein moat wol belutsen bliuwe by wat der yn it doarp bart en op priemmen setten wurdt. Bygelyks it frijwilligerswurk.

4.8.1 Jongeren Specifiek

Huidige situatie:	Probleem:	Oplossingen/actiepunten
Relatief kleine groep jongeren wil graag in het dorp blijven en de mogelijkheden daarvoor hebben.	Weinig voorzieningen specifiek voor jongeren aanwezig.	<ul style="list-style-type: none"> • Eigen plek voor jongeren • Zie verder bij Sport en recreatie

4.9 Mienskippsin Algemeen

Mienskippsin

It begryp ‘mienskippsin’ is doch wat in faach ferhaal, it is net echt yn in pear wurden te omskriuwen en boppedat ferstiet net elkenien der itselde ûnder. Mei oare wurden, om it begryp mienskippsin te definiearjen is net sa ienfâldich. Yn in lyts doarp kin in protte, dêr is elkenien it wol oer iens, mar oan de oare kant binne de tsjinstellings, it ferskaat oan belangen, sis mar, ek skerper as yn in gruttere mienskip. It ‘mei syn allen’-gefoel is sterk, mar de belangen rinne noch wolris út elkoar.

Dit komt mei trochdat Earnewâld in wettersportplak is en der dus in soad frjemde minsken komme yn de ferskate

seizoenen. (toeristen û.o.)

De skoalle dy’t al jierren as unyk in gearwurkingsferbân fan it iepenbier en it bysûnder ûnderwiis stâl jout, mei wol as tige wichtich en bepalend neamd wurde en is hjirmei ien fan de faktoaren wurden dy’t it doarp by elkoar hâldt en meidraagt oan de mienskippsin. It doarpsfeest dat ien kear yn de fiif jier organisearre wurdt, is hjir ek in moai foarbyld fan.

4.9.1 Mienskippsin Specifiek

Huidige situatie:	Probleem:	Oplossingen/actiepunten
Klein dorp met veel levendige verenigingen en Mienskippsin, wat zich uit in het organiseren van schaatstochten etc. Ook 's zomers rond het Skûtsjesilen veel synergie tussen de inwoners.	Soms ‘scheiding’ in het dorp waardoor het gezamenlijk oppakken van zaken moeilijker wordt.	<ul style="list-style-type: none"> • Meer ondernemen met elkaar • Buurtvolleybal nieuw leven inblazen • 1 x per 5 jaar een feest met feestwagens per buurt/straat • Vaker een dorpsfeest (op kleine schaal) • Gemeenschap groter maken (bouwen) • Jaarlijkse busreis met rondvaardij Princenhof een traditie van maken

6. Hoe nu verder

Het voorliggende rapport is een eerste stap aan het begin van een lange weg. Dorpsbelang Earnewâld vindt dit plan een belangrijk document om de volgende redenen:

Een dorp dat stilstaat, niet werkt aan haar toekomst, gaat achteruit;

De betrokkenheid van de bewoners bij het dorp is groot; dat moet zo blijven

Het is een goede basis voor:

- Het nemen van dorpsgerichte besluiten
- Het verder uitwerken van plannen en ideeën met andere partijen waaronder de gemeente.

6.1 Tijdschema

Om te beginnen zal deze dorpsvisie breed gepubliceerd en gepresenteerd worden.

Daarmee krijgt het plan een formeel karakter. Het wordt aangeboden aan het College van Burgemeester en wethouders die gevraagd zullen worden het rapport te bespreken en de ideeën van commentaar te voorzien dan wel over te nemen. Vanwege het grote draagvlak in het dorp voor de aangegeven zaken in het rapport is de verwachting dat de gemeente ingenomen zal zijn met het plan en zo mogelijk vroeg of laat tot uitvoering van de aangedragen punten zal komen. Het rapport zou na de zomervakantie van 2010 door de leden van Dorpsbelang en andere inwoners moeten worden vastgesteld waarna het aangeboden kan worden. Met een beetje goede wil kan in 2011 met de uitvoering van bepaalde zaken worden begonnen.

6.2 Werkwijze

Dorpsbelang wil met dit plan gericht werken aan de toekomstige ontwikkeling van Earnewâld. Tot aan 2020 moeten een groot aantal zaken uit het plan gerealiseerd zijn. Er zal gewerkt worden aan de hand van een indeling naar prioriteiten. Alle activiteiten die in het rapport genoemd zijn worden hiernaar ingedeeld. Dit betekent overigens niet dat daar niet van afgeweken kan worden. Dorpsbelang zal jaarlijks tijdens de algemene ledenvergadering rapporteren over de stand van zaken en zonodig de prioritering aanpassen aan de actuele situatie.

6.3 Organisatie

Eerst verantwoordelijke voor het plan is de vereniging voor dorpsbelangen Earnewâld. Dit betekent overigens niet dat andere organisaties en personen in het dorp 'aan de kant' kunnen blijven staan. Dorpsbelang zal organisaties en personen vragen mee te denken en te werken aan de uitvoering van (onderdelen) van het plan. Middels gerichte publiciteit zal een breed draagvlak bij de bewoners verkregen moeten worden. Alleen als de Earnewâldsters zelf meehelpen zullen de zaken die aangepakt worden beklijven; zal men er verantwoordelijkheid voor willen dragen. Dorpsbelang zal daarom de bevolking en organisaties actief informeren middels de eigen website, de dorpskrant en zonodig losse nieuwsbrieven. Zo mogelijk en nodig zullen er speciale bijeenkomsten worden belegd met direct betrokkene bij onderdelen van het plan. Dorpsbelang is eindverantwoordelijk voor het plan en behoudt de regie. Zij houdt toezicht op en over het geheel, bepaalt de prioriteiten, neemt initiatieven voor het geven van opdrachten en regelt de communicatie met de 'buitenwacht'.

Voor de organisatie van de daadwerkelijke uitvoering staan dorpsbelang drie modellen voor ogen.

1. Dorpsbelangbestuur

Het bestuur werkt de opdracht verder uit en brengt de resultaten naar de ledenvergadering. Hierbij kan gedacht worden aan niet al; te complexe zaken die niet al te veel tijd vragen en snel uitgevoerd kunnen worden. (bijv. aanvragen subsidie voor ouderensoos)

2. Dorpsbelang-plus

Voor een bepaald project wordt aan het bestuur een aantal mensen toegevoegd die zich met dat project bezig houden. (denk hierbij aan het herinrichten van een straat of buurt)

3. Werkgroepen

Projecten die veel tijd en energie vragen en waarbij andere instanties en organisaties bij betrokken moeten worden zullen middels een projectorganisatie aangepakt worden. In dat geval installeert dorpsbelang 1 (of meer) werkgroepen. Deze krijgt een schriftelijke opdracht vanuit dorpsbelang. Dorpsbelang stuurt de werkgroep aan. Het eindresultaat wordt aan dorpsbelang aangeboden. Een voorbeeld in Earnewâld zou kunnen zijn het instellen van een werkgroep die gaat nadenken over de beste oplossing voor de verbinding Zuid - Noord (pont), of het realiseren van een multifunctioneel centrum. ?????

Afhankelijk van het aan te pakken onderwerp zal dorpsbelang een keus maken uit bovenstaande werkwijzen.

6.4 Gemeente

Veel activiteiten hebben vroeg of laat raakvlakken met de gemeentelijke overheid. Is het enerzijds niet vanwege het feit dat ze voor de uitvoering zorg moeten dragen, dan is het wel dat de gemeentelijke instemming vaak nodig is voor de uitvoering van bepaalde zaken. Een goed en regelmatig contact en overleg met de gemeente is voor het welslagen van dit plan onontbeerlijk. Een goed structureel contact met de dorpencoördinator is een must.

LT27-04-2010 (versie 1)

Bijlagen

Wat is er gebeurd met de ideeën uit de dorpsavond van 15 januari 2009?

Een hele zaal vol inwoners heeft in 9 groepen ideeën gespuid, oplossingen bedacht en commentaar gegeven op een aantal stellingen/vragen betreffende de positie van Earnewâld. Deze worden gebruikt voor het opstellen van de recreatieve- en dorpsvisie/agenda. Hieronder volgen alle antwoorden. Achter elk antwoord de vermelding van de groepen die dit idee steunden. De zwart afgedrukte zaken werden het meest genoemd. Het leek ons goed dit overzicht voor iedereen beschikbaar te stellen.

Sessie 1. Kwaliteit in de kern (verbeteren van identiteit, dorps-DNA)

1. De dorpsstructuur van Earnewâld kan versterkt worden door:

- A. meer natuurlijke oevers groep 1,9
- B. het versterken van de openheid van het landschap (minder beplanting) groep 2,4
- C. **meer natuurlijke beplanting in en rondom het dorp** **groep 1,5,8,9**
- D. meer bomen in de kern groep 5,7
- E. anders
 - een groener Pizelplak (groep3)
 - minder beton (groep 5,9)
 - hoge bomen / transparantie (groep 5)
 - natuurlijke lage beplanting (groep8)

2. De beleving van het water rondom Earnewâld kan versterkt worden door:

- A. meer openbare oevers groep 3,5,9
- B. meer aanlegplaatsen in en om het dorp groep 1,2,4,5,9
- C. **aanleg van nieuw water.** **groep 1,2,3,4,6,9**
- D. het water vanuit het dorp meer zichtbaar maken groep 1,4,5,9
- E. anders - aanlegplekken voor brede schepen (5)
 - extra pier bij vvv haven (8)

3. De dorpse karakter van Earnewâld kan versterkt worden door:

- A. **het verbeteren van het straatprofiel / materialisatie.** **groep 1,2,3,4,5**
- B. informeel parkeren (b.v. in de berm)
- C. een andere rijroute groep 3,5,6,
- D. auto's uit de kern weren
- E. anders - parkeren onder de grond, parkeerverbod Wiidswei (4)
 - verlichting zoals Tsjerkepaad (7)
 - langs de Wiidswei graskeien (8)
 - beter gebruik trailerhelling (8)
 - herinrichting Pizelplak (8)
 - alle parkeerborden eruit (9)
 - shared space (9)

4. De Prinsenhof is van oudsher beeldbepalend voor Earnewâld. Op welke wijze kan Earnewâld de beeldbepalende elementen meer zichtbaar te maken?

- A. **opwaardering bestaande bebouwing Prinsenhof** **groep 1,2,5,7,8,9**
- B. **opwaardering omgeving Prinsenhof** **groep 1,2,3,4,8,9**
- C. ontwikkeling nieuw modern beeldbepalend gebouw groep 4
- D. opwaardering van een bestaand gebouw nl Buitenplaats groep 1,3,6
- E. anders - nieuwe bebouwing in oorspronkelijke stijl (4)

5. Welke delen van Earnewâld vormen hét visitekaartje van het dorp?

- De kern
- oude kerk
- het water
- skûtsjemuseum,
- kokelhûs,
- terrassen aan het water

6. Welke delen van Earnewâld verdienen een kwaliteitsverbetering?

- havens,
- pizelplak,
- dorps huis,
- Princenhof,
- tennisbaan,
- parkeerterrein,
- Jagershuis

7. Waar zijn op dit moment problemen in het dorp?

- Uitbreiding starterwoningen,
- parkeerplekken,
- aanlegplekken voor kleine bootjes,
- knelpunt hoek slager/winkel,
- algehele "fertutearzen",
- horeca,
- rotonde Koaidyk,
- Feantersdyk,
- strandje,
- wandelkade buitenplaats,
- grote scheepvaart zowel zomers/winter

2. Denken in kansen

8. Welke doelgroepen wil Earnewâld in de toekomst aantrekken?

A. fietsers en wandelaars

groep 2,3,4,6,7,8,9

B. zeilers

groep 2,4,6,7,8,9

C. sloepers

groep 2,3,4,6,7,8,9

D. 'camper'vaarders

groep 2,4,6,7,8,9

E. anders nl.....

- gebruikers tennisbaan (2)

- vooral 50+ (4,5)

- jonge kindergezinnen (4,5)

- dagjesmensen (5) (geen Heeg!)

- iedereen met natuurbeleving en landschap

9. Hoe kan het beeld van Earnewâld voor de waterrecreanten verbeterd worden?

A. door extra aanlegvoorzieningen voor boten

groep 2,3,5,6,7,8,9

B. door bomen / groen langs de oevers

groep 5

C. door geclusterde watervoorzieningen

groep 1,5,

D. door bebouwing langs de waterkant

E. anders nl..... - kw.verbetering aanlegvz (4)

- oevers natuurlijke materialen/hout (4)

- Pizelplak opwaarderen (3, 4)

- opwaardering Princenhof (5)

- achterstallig onderhoud wegen (5)

- extra aanlegplekken buitenplaats (8) en bij Pizelplak (9)

10. Hoe kan de dorpsentree van Earnewâld via de weg aantrekkelijker worden?

- A. het water meer zichtbaar maken** groep 1,2,4,5,8
 - B. inrichtingsmaatregelen kruisingen** groep 1,2,3,5,6,7,9
 - C. nieuwe beeldbepalende bebouwing groep 4,6,8
 - D. een sterke groenstructuur
 - E. anders nl.....
- shared space (9)
- haven skûtsje museum zichtbaar (8)
- routing via Wiidswei (5)

11. Hoe kan het parkeren voor bezoekers van Earnewâld verbeterd worden?

- A. door informeel parkeren (b.v. in de berm)
 - B. huidige parkeervoorzieningen opnieuw aankleden** groep 2,3,4,5,7,9
 - C. door meer verspreide parkeervoorzieningen groep 2,3,7,9
 - D. door één grote nieuwe parkeerplaats buiten het dorp groep 1,3,6,7
 - E. anders nl....
- haalbaarheid een grote nieuwe P??(5)

12. Hoe ziet Earnewâld in de toekomst de relatie tussen het dorpskern en de recreatie van It Wiid?

- A. als levendige dorpskern mét diverse recreatieve voorzieningen** groep 1,3,5,6,8,9
 - B. als rustige dorpskern met recreatieve voorzieningen buiten het dorp groep 4,7
 - C. als één grotere dorpskern met dorpse voorzieningen op het recreatieterrein 4,8
 - D. anders nl...
- vaste verbinding (tunnel) (2)

13. Hoe kan het dorp inspelen op de recreanten van It Wiid?

- A. wederzijds gebruik van functies en voorzieningen groep 4,8,9
 - B. goedkopere en frequentere pontverbinding tussen dorp en It Wiid groep 5,7,9
 - C. aanleg brug tussen dorp en it Wiid groep 1,3
 - D. recreatief aantrekkelijke routes tussen het dorp en recreatieterrein It Wiid** groep 1,4,7,8,9
 - E. anders nl.....
- tunnel** (2,4,6,8)
- pont in driehoek laten varen (watertaxi)
- creatief met pont omgaan (5,9)

14. Hoe kunnen de verschillende voorzieningen in Earnewâld zoals het bedrijventerrein, de dorpskern met VVV-haven en de Prinsenhof, beter met elkaar verbonden worden?

- A. een verbindende groenstructuur groep 5,6
 - B. verbetering waterfront** groep 1,5,9
 - C. herkenbare infrastructuur** groep 3,5,6,8
 - D. nieuwe functies in de dorpskern groep 1
 - E. anders nl.....
- alles bij elkaar behalve buitenplaats It Wiid (7)

15. Op welke wijze kan Earnewâld meer profiteren van de natuur in de omgeving?

- A. natuur betrekken in het dorpskern (b.v. informatie, educatie, etc) groep 1,5
- B. dorprand als voorkant aan de natuur groep 7
- C. recreatieve functies in de natuur te ontwikkelen** groep 2,4,6,7,8
- D. extra wandel- en fietsroutes naar het natuurgebied** gr 2,3,4,5,6,7,8,9
- E. anders nl.....

16. Hoe kan beter gebruik gemaakt worden van de routes en voorzieningen in de omgeving van het dorp?

- A. aansluiten fiets- en wandelpaden** gr.2,3,4,5,6,7,8,9
B. versterken autoroute
C. aanleggen van rutterroutes groep 3,6
D. koppeling met waterroutes groep 2,5,6
E. anders nl..... -beter onderhoud wandelpaden(7)

17. Hoe kan de unieke positie langs waterroutes in de omgeving worden versterkt?

- A. ontwikkeling kano voorzieningen (opstapplaatsen, verhuurplaatsen etc) groep 2,8
B. doortrekken vaarroutes voor watersport naar buitengebied groep 1,2,6,7
C. betere voorzieningen aan het water groep 2,3,4,5,6
D. betere aansluiting routes op het land groep 1,5,
E. anders nl.....
- Ringfeart doortrekken (9)

18. Welk type activiteiten / evenementen zijn interessant voor Earnewâld?

- A. (zeil)-wedstrijden alle groepen
B. braderieën / rommelmarkten gr 1,2,3,4,6,7,8,9
C. muzikfestivals alle groepen
D. fiets- wandeltochten gr 2,3,4,6,7,8,9
E. anders nl.....
- schaatstocht
- gezinsvriendelijke evenementen

19. Heeft u nog andere suggesties om de uitstraling en recreatieve mogelijkheden in of rondom Earnewâld te verbeteren?

- Slechtweer accommodatie bijvoorbeeld themadorp (zoals kameleondorp) bv. met thema ' skûtsjes (3)
- Verbeteren openbaar vervoerverbinding (4)
- Watertaxi's (4)
- Dorp een thema geven (5)
- Zandwinput koppelen aan It Wiid (6)
- Uitbreiden bedrijvigheid (6) met Wellness mogelijkheden
- Wonen combineren met werken (6)
- Oude bebouwing vernieuwen (6)
- Slechtweer voorzieningen (6)
- Dorpshuis (6)
- Ronde Koaidyk-Feantersdyk (7)
- IJsbaan / skeelerbaan (7)
- Tennisbaan weg of opknappen of andere functie (7)
- Kleine winkeltjes (7)
- Starterswoningen (7)
- Horeca verbeteren (ook 'smorgens koffie kunnen drinken) (7)
- Jagershuis behouden voor dorp/recreant (7)
- Vischlust annex dorps huis behouden voor dorp (recr+eigen inw) (7)
- Extra openbaar toiletgebouw (bij pont/recr.terrein) (7)
- Historische verlichting, zie Tsjerkepaed (7)
- Verlichting langs fietspad naar Garyp (7)

Discussiepunten Kwaliteit in de kern:

- verkeersafhandeling in de kern
- omvang (woning)bouw
- aanpak Pizelplak (water of groen?)
- nieuwe bebouwing in kern

Discussiepunten Denken in kansen

- brug tunnel of pont tussen dorp en It Wiid
- centraal of decentraal parkeren (informeel of niet)
- locatie nieuwe voorzieningen nabij dagrecreatieterrein
- locatie en invulling slechtweer accommodatie